

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Δεκεμβρίου 2006

με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στις δράσεις που αναλαμβάνονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαίσου και οι κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2007-2013)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 167 και το άρθρο 172, δεύτερο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) ⁽⁴⁾. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη της υλοποίησης του προγράμματος-πλαίσου και των ειδικών του προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των συναφών δημοσιονομικών πτυχών.
- (2) Το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽⁵⁾ (στο εξής «δημοσιονομικός κανονισμός»), και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002 ⁽⁶⁾ για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού (στο εξής «κανόνες εφαρμογής»).

- (3) Το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο υλοποιείται επίσης σύμφωνα με τους κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, και ιδίως τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της έρευνας και της ανάπτυξης, επί του παρόντος το κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη ⁽⁷⁾.
- (4) Η επεξεργασία των εμπιστευτικών δεδομένων διέπεται από ολόκληρη τη σχετική κοινοτική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών κανόνων των οργάνων, όπως η απόφαση 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της ⁽⁸⁾ όσον αφορά τις διατάξεις περί ασφάλειας.
- (5) Οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων θα πρέπει να παρέχουν ένα συνεπές, πλήρες και διαφανές πλαίσιο, το οποίο θα διασφαλίζει την πλέον αποτελεσματική εφαρμογή, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για εύκολη πρόσβαση όλων των συμμετεχόντων μέσω απλουστευμένων διαδικασιών, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.
- (6) Οι κανόνες θα πρέπει επίσης να διευκολύνουν την εκμετάλλευση της διανοητικής ιδιοκτησίας, την οποία έχει παραγάγει συμμετέχων, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον τρόπο με τον οποίο ο συμμετέχων μπορεί να έχει οργανωθεί διεθνώς, προστατεύοντας παράλληλα τα έννομα συμφέροντα των λοιπών συμμετεχόντων και της Κοινότητας.
- (7) Το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο θα πρέπει να προάγει τη συμμετοχή των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Κοινότητας, καθώς και τη συμμετοχή ενός ευρέος φάσματος επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ.
- (8) Για λόγους συνέπειας και διαφάνειας, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο ορισμός των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που διατυπώθηκε στη σύσταση 2003/361/ΕΚ ⁽⁹⁾ της Επιτροπής.

⁽¹⁾ Γνώμη η οποία διατυπώθηκε στις 5 Ιουλίου 2006 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).⁽²⁾ ΕΕ C 203, 25.8.2006, σ. 1.⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ης Νοεμβρίου 2006 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006.⁽⁴⁾ ΕΕ L 412, 30.12.2006, σ. 1.⁽⁵⁾ ΕΕ L 248, 16.9.2002, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ L 357, 31.12.2002, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1248/2006 (ΕΕ L 227, 19.8.2006, σ. 3).⁽⁷⁾ ΕΕ C 45, 17.2.1996, σ. 5.⁽⁸⁾ ΕΕ L 317, 3.12.2001, σ. 1. Απόφαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την απόφαση 2006/548/ΕΚ, Ευρατόμ (ΕΕ L 215, 5.8.2006, σ. 38).⁽⁹⁾ ΕΕ L 124, 20.5.2003, σ. 36.

- (9) Είναι απαραίτητο να καθορισθούν οι ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής οι οποίες, αφενός, θα ισχύουν ως γενικός κανόνας και, αφετέρου, θα ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των έμμεσων δράσεων που υπάγονται στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο. Ιδίως, θα πρέπει να καθορισθούν κανόνες σχετικά με τον αριθμό των συμμετεχόντων και τον τόπο εγκατάστασής τους.
- (10) Είναι σκόπιμο κάθε νομική οντότητα να είναι ελεύθερη να συμμετάσχει μόλις συμπληρώνονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής. Η υπέρβαση του ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού συμμετεχόντων θα πρέπει να διασφαλίζει την αποτελεσματική υλοποίηση της εκάστοτε έμμεσης δράσης.
- (11) Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η συμμετοχή, στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο, διεθνών οργανισμών που έχουν ως αποστολή την ανάπτυξη της ερευνητικής συνεργασίας στην Ευρώπη και οι οποίοι απαρτίζονται κατά πλειονότητα από κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες.
- (12) Από την απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα («Overseas association») (!) προκύπτει ότι οι νομικές οντότητες των υπερπόντιων χωρών και εδαφών είναι επιλέξιμες για συμμετοχή στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο.
- (13) Με συνέπεια προς τους στόχους της διεθνούς συνεργασίας, όπως περιγράφονται στα άρθρα 164 και 170 της Συνθήκης, θα πρέπει να προβλεφθεί επίσης η δυνατότητα συμμετοχής νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, καθώς και διεθνών οργανισμών. Η συμμετοχή αυτή θα πρέπει, ωστόσο, να είναι δικαιολογημένη, και συγκεκριμένα να συμβάλλει ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαisiού.
- (14) Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερόμενων στόχων, είναι απαραίτητο να καθορισθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης κοινοτικής χρηματοδότησης στους συμμετέχοντες σε έμμεσες δράσεις.
- (15) Προς όφελος των συμμετεχόντων, θα πρέπει να γίνει αποτελεσματική και ομαλή μετάβαση από το σύστημα υπολογισμού δαπανών που χρησιμοποιήθηκε στο έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο. Η διαδικασία παρακολούθησης του έβδομου προγράμματος-πλαisiού θα πρέπει, επομένως, να καλύπτει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις αυτής της αλλαγής, ιδίως όσον αφορά τις συνέπειές της στον διοικητικό φόρτο των συμμετεχόντων.
- (16) Η Επιτροπή είναι απαραίτητο να θεσπίσει περαιτέρω κανόνες και διαδικασίες, επιπλέον εκείνων που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, στους κανόνες εφαρμογής του και στον παρόντα κανονισμό, για την υποβολή, την αξιολόγηση και την επιλογή προτάσεων και τη χορήγηση επιχορηγήσεων, καθώς και τις διαδικασίες προσφυγής για τους συμμετέχοντες. Θα πρέπει, ιδίως, να καθορισθούν οι κανόνες που διέπουν τη χρησιμοποίηση ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων.
- (17) Η Επιτροπή είναι απαραίτητο να θεσπίσει περαιτέρω κανόνες και διαδικασίες, επιπλέον εκείνων που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και στους κανόνες εφαρμογής
- του, για την αξιολόγηση της νομικής και οικονομικής βιωσιμότητας των συμμετεχόντων στις έμμεσες δράσεις που αναλαμβάνονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαisiού. Οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει να επιτυγχάνουν ορθή ισορροπία μεταξύ της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και της απλούστευσης και διευκόλυνσης της συμμετοχής των νομικών προσώπων στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο.
- (18) Στο πλαίσιο αυτό, ο δημοσιονομικός κανονισμός, οι κανόνες εφαρμογής του και ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (2), θα διέπουν, μεταξύ άλλων, την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, την καταπολέμηση των παρατυπιών και της απάτης, τις διαδικασίες ανάκτησης ποσών οφειλόμενων στην Επιτροπή, τους όρους αποκλεισμού από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιχορηγήσεων και τις σχετικές κυρώσεις, καθώς και τους λογιστικούς και άλλους ελέγχους και εξακριβώσεις που διενεργούν η Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 248, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- (19) Είναι απαραίτητο η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας να φθάνει στους συμμετέχοντες χωρίς αδικαιολογητή καθυστέρηση.
- (20) Οι συμφωνίες που συνάπτονται για κάθε δράση θα πρέπει να προβλέπουν την άσκηση εποπτείας και δημοσιονομικού ελέγχου από την Επιτροπή ή από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους της, καθώς και τη διενέργεια ελέγχων από το Ελεγκτικό Συνέδριο και επιτόπιων εξακριβώσεων από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (3).
- (21) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την υλοποίηση τόσο των έμμεσων δράσεων που αναλαμβάνονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαisiού όσο και του ίδιου του έβδομου προγράμματος-πλαisiού και των ειδικών του προγραμμάτων. Προκειμένου να εξασφαλισθούν η ουσιαστική και συνεπής παρακολούθηση και η αξιολόγηση της υλοποίησης των έμμεσων δράσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να συγκροτήσει και να διατηρεί κατάλληλο σύστημα πληροφόριων.
- (22) Το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο θα πρέπει να αντανάκλα και να προάγει τις γενικές αρχές που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και στον Κώδικα Δεοντολογίας για την Πρόσληψη Ερευνητών (4), σεβόμενο ταυτόχρονα τον εθελοντικό χαρακτήρα τους.
- (23) Οι κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων θα πρέπει να διασφαλίζουν την, κατά περίπτωση, προστασία της παραγόμενης από τις δράσεις διανοητικής ιδιοκτησίας και τη χορήγηση και διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων από τους συμμετέχοντες.

(2) ΕΕ L 312, 23.12.1995, σ. 1.

(3) ΕΕ L 292, 15.11.1996, σ. 2.

(4) ΕΕ L 75, 22.3.2005, σ. 67.

(!) ΕΕ L 314, 30.11.2001, σ. 1.

(24) Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν την πρόσβαση των συμμετεχόντων και, εφόσον απαιτείται, των συνδεδεμένων οντοτήτων τους που είναι εγκατεστημένες σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα στις πληροφορίες που συνεισφέρουν στο έργο και στις γνώσεις που προκύπτουν από τις ερευνητικές εργασίες που διεξάγονται στο πλαίσιο του έργου στον βαθμό που είναι απαραίτητος για την εκτέλεση των ερευνητικών εργασιών ή για τη χρήση των παραγόμενων γνώσεων, και παράλληλα να σέβονται τα δικαιώματα των κυρίων διανοητικής ιδιοκτησίας.

(25) Η υποχρέωση ορισμένων συμμετεχόντων να επωμίζονται οικονομική ευθύνη για εταιρούς τους που ανήκουν στην ίδια κοινοπραξία, η οποία είχε καθιερωθεί βάσει του έκτου προγράμματος-πλαισίου, θα καταργηθεί. Στη συνάρτηση αυτή, θα πρέπει να συσταθεί Ταμείο Εγγυήσεων των συμμετεχόντων, υπό τη διαχείριση της Επιτροπής, προς κάλυψη των ποσών που οφείλονται και δεν επιστρέφονται από ασυνεπείς ως προς τις υποχρεώσεις τους εταιρούς. Η προσέγγιση αυτή θα προωθήσει την απλούστευση και θα διευκολύνει τη συμμετοχή, κυρίως των ΜΜΕ, προστατεύοντας ταυτόχρονα τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας με τον αρμόζοντα τρόπο για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο.

(26) Η χρηματοδοτική συνδρομή που παρέχει η Κοινότητα σε κοινές επιχειρήσεις ή οιοσδήποτε άλλες δομές έχουν συσταθεί δυνάμει του άρθρου 171 της Συνθήκης, ή δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(27) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(28) Η Κοινότητα δύναται να χορηγήσει στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) επιχορήγηση με σκοπό την προώθηση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε επιλέξιμες ευρωπαϊκές δράσεις ΕΤΑ μεγάλης κλίμακας, αυξάνοντας την ικανότητα διαχείρισης κινδύνων της ΕΤΕπ και επιτρέποντας στην ΕΤΕπ (i) να χορηγεί μεγαλύτερο όγκο δανείων για ορισμένα επίπεδα κινδύνου και (ii) να χρηματοδοτεί ευρωπαϊκές δράσεις ΕΤΑ υψηλότερου κινδύνου εν συγκρίσει με εκείνες που θα χρηματοδοτούσε χωρίς μια τέτοια υποστήριξη εκ μέρους της Κοινότητας.

(29) Η Κοινότητα δύναται να παρέχει χρηματοδοτική υποστήριξη, όπως προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό, μεταξύ άλλων, μέσω:

α) δημοσίων συμβάσεων, υπό μορφήν καταβολής τιμήματος για αγαθά ή υπηρεσίες που καθορίζονται βάσει σύμβασης και επιλέγονται βάσει προσκλήσεων υποβολής προσφορών·

β) επιχορηγήσεων·

γ) συνεισφορών σε οργανισμούς υπό μορφή συνδρομής μέλους·

δ) αμοιβών προς τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που προσδιορίζονται στο άρθρο 17 του παρόντος κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, καθώς και άλλων νομικών οντοτήτων, στις δράσεις που αναλαμβάνονται, από έναν ή περισσότερους συμμετέχοντες, μέσω των μηχανισμών χρηματοδότησης που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, μέρος α), της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ, με την οποία θεσπίσθηκε το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (στο εξής «έμμεσες δράσεις»).

Καθορίζει επίσης κανόνες, συνεπείς προς τους κανόνες που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και στους κανόνες εφαρμογής τους, για τη χρηματοδοτική συνδρομή της Κοινότητας προς τους συμμετέχοντες στις έμμεσες δράσεις που αναλαμβάνονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαισίου.

Όσον αφορά τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξάγεται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαισίου, ο παρών κανονισμός καθορίζει κανόνες για την κοινολόγηση των νέων στοιχείων με οιοδήποτε κατάλληλο τρόπο, άλλον πλην εκείνου που επιβάλλουν οι διατυπώσεις προστασίας των υπόψη νέων στοιχείων, και συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης των νέων στοιχείων με οιοδήποτε μέσο, (στο εξής «διάδοση»).

Επιπλέον, καθορίζει κανόνες για την άμεση ή έμμεση χρησιμοποίηση των νέων στοιχείων για τους σκοπούς ερευνητικών δραστηριοτήτων άλλων πλην των καλυπτομένων από την εκάστοτε έμμεση δράση, ή με σκοπό την ανάπτυξη, τη δημιουργία και τη διάθεση στο εμπόριο ενός προϊόντος ή μιας μεθόδου παραγωγής ή τη δημιουργία και την παροχή μιας υπηρεσίας (στο εξής «αξιοποίηση»).

Σε σχέση με τα νέα και τα προϋπάρχοντα στοιχεία, ο παρών κανονισμός καθορίζει κανόνες για τις άδειες εκμετάλλευσης και τα δικαιώματα χρήσης τους (στο εξής «δικαιώματα πρόσβασης»).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν, επιπλέον των ορισμών που διατυπώνονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και στους κανόνες εφαρμογής του, οι ακόλουθοι ορισμοί:

(1) «νομική οντότητα»: κάθε φυσικό πρόσωπο, ή κάθε νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί δυνάμει του εθνικού δικαίου του τόπου εγκατάστασής του ή δυνάμει του κοινοτικού ή του διεθνούς δικαίου, το οποίο διαθέτει νομική προσωπικότητα και δύναται, ενεργώντας εξ ιδίου ονόματος, να ασκεί δικαιώματα και να αναλαμβάνει υποχρεώσεις. Στην περίπτωση των φυσικών προσώπων, οι αναφορές στον τόπο εγκατάστασης λογίζονται ως αναφορές στον τόπο συνήθους κατοικίας·

- (2) «συνδεδεμένη οντότητα»: κάθε νομική οντότητα που τελεί υπό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο συμμετέχοντος ή υπό τον ίδιο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο με τον συμμετέχοντα, ο οποίος έλεγχος λαμβάνει οιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στο άρθρο 6, παράγραφος 2·
- (3) «δικαιoi και εύλογοι όροι»: κατάλληλοι όροι, μεταξύ άλλων ενδεχόμενοι οικονομικοί όροι, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συνθηκών του αιτήματος πρόσβασης, παραδείγματος χάριν η πραγματική ή η δυνητική αξία των νέων ή των προϋπαρχόντων στοιχείων για τα οποία ζητείται η πρόσβαση ή/και το πεδίο εφαρμογής, η διάρκεια ή άλλα χαρακτηριστικά της προβλεπόμενης χρήσης·
- (4) «νέα στοιχεία»: τα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών, ανεξαρτήτως του εάν δύνανται ή όχι να τύχουν προστασίας, που προκύπτουν από τη συγκεκριμένη έμμεση δράση. Στα αποτελέσματα αυτά περιλαμβάνονται τα δικαιώματα δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα, τα δικαιώματα επί σχεδίων και υποδειγμάτων, τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, τα δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών, ή άλλες συναφείς μορφές προστασίας·
- (5) «προϋπάρχοντα στοιχεία»: οι πληροφορίες που κατέχουν οι συμμετέχοντες πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης, καθώς και τα δικαιώματα δημιουργού ή άλλα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας επί των πληροφοριών αυτών για την κατοχύρωση των οποίων έχουν κατατεθεί αιτήσεις πριν από την προσχώρηση των συμμετεχόντων στη συμφωνία επιχορήγησης, τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση της εκάστοτε δράσης ή για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της·
- (6) «συμμετέχων»: νομική οντότητα που συνεισφέρει σε έμμεση δράση και έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις έναντι της Κοινότητας υπό τους όρους του παρόντος κανονισμού·
- (7) «ερευνητικός οργανισμός»: νομική οντότητα που έχει συσταθεί ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός ένας από τους κύριους σκοπούς του οποίου είναι η διενέργεια έρευνας ή τεχνολογικής ανάπτυξης·
- (8) «τρίτη χώρα»: κράτος που δεν είναι κράτος μέλος·
- (9) «συνδεδεμένη χώρα»: τρίτη χώρα η οποία είναι μέρος διεθνούς συμφωνίας που έχει συναφθεί με την Κοινότητα, υπό τους όρους ή βάσει της οποίας η συγκεκριμένη χώρα συνεισφέρει χρηματοδοτικά στο σύνολο ή σε μέρος του έβδομου προγράμματος-πλαisiού·
- (10) «διεθνής οργανισμός»: διακυβερνητικός οργανισμός, άλλος πλιν της Κοινότητας, ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα βάσει του διεθνούς δημοσίου δικαίου, καθώς και κάθε ειδικευμένος οργανισμός που έχει συσταθεί από τέτοιον διεθνή οργανισμό·
- (11) «διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος»: διεθνής οργανισμός του οποίου τα μέλη είναι κατά πλειονότητα κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες και ο οποίος έχει ως κύριο σκοπό την προώθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας στην Ευρώπη·
- (12) «χώρα εταίρος της διεθνούς συνεργασίας»: τρίτη χώρα που κατατάσσεται από την Επιτροπή στις χώρες χαμηλού εισοδή-

ματος, κατώτερου μεσαίου εισοδήματος ή ανώτερου μεσαίου εισοδήματος και η οποία χαρακτηρίζεται ως τέτοια στα προγράμματα εργασίας·

- (13) «δημόσιος φορέας»: κάθε νομική οντότητα που ορίζεται ως τέτοια από το εθνικό δίκαιο, καθώς και οι διεθνείς οργανισμοί·
- (14) «ΜΜΕ»: πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ με τη διατύπωση της 6ης Μαΐου 2003·
- (15) «πρόγραμμα εργασίας»: σχέδιο που εγκρίνει η Επιτροπή για την υλοποίηση ειδικού προγράμματος, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 3 της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ·
- (16) «μηχανισμοί χρηματοδότησης»: οι μηχανισμοί χρηματοδότησης έμμεσων δράσεων από την Κοινότητα, όπως αυτοί ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, στοιχείο α), της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ·
- (17) «συγκεκριμένες ομάδες»: οι δικαιούχοι «έρευνας για συγκεκριμένες ομάδες» που προσδιορίζονται στο ειδικό πρόγραμμα ή/και το πρόγραμμα εργασίας·
- (18) «εργολήπτης Ε&ΤΑ»: νομική οντότητα που διεξάγει δραστηριότητες έρευνας ή τεχνολογικής ανάπτυξης στα πλαίσια μηχανισμών χρηματοδότησης, προς όφελος συγκεκριμένων ομάδων, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ·

Άρθρο 3

Εμπιστευτικότητα

Υπό την επιφύλαξη των όρων της συμφωνίας επιχορήγησης, της επιστολής διορισμού ή της σύμβασης, η Επιτροπή και οι συμμετέχοντες τηρούν την εμπιστευτικότητα των δεδομένων, γνώσεων και εγγράφων που τους διαβιβάζονται ως εμπιστευτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΜΕΡΟΣ Ι

Ελάχιστες Προϋποθέσεις

Άρθρο 4

Γενικές αρχές

1. Κάθε επιχείρηση, πανεπιστήμιο ή ερευνητικό κέντρο ή άλλη νομική οντότητα, εγκατεστημένη σε κράτος μέλος, σε συνδεδεμένη χώρα ή σε τρίτη χώρα, μπορεί να συμμετάσχει σε έμμεση δράση, εφόσον έχουν εκπληρωθεί οι ελάχιστες προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ενδέχεται να ορισθούν δυνάμει του άρθρου 12.

Ωστόσο, στην περίπτωση έμμεσης δράσης όπως αναφέρεται στα άρθρα 5, παράγραφος 1, 7, 8 ή 9, για την οποία είναι δυνατή η εκπλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων χωρίς τη συμμετοχή νομικής οντότητας εγκατεστημένης σε κράτος μέλος, η επίτευξη των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 163 και 164 της Συνθήκης πρέπει δι' αυτής να ενισχύεται.

2. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής (στο εξής «ΚΚΕΡ») δύναται να συμμετέχει σε έμμεσες δράσεις υπό τους ίδιους όρους και έχοντας τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως νομική οντότητα που είναι εγκατεστημένη σε κράτος μέλος.

Άρθρο 5

Ελάχιστες προϋποθέσεις

1. Οι ελάχιστες προϋποθέσεις για τις έμμεσες δράσεις είναι οι εξής:

- α) πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον τρεις νομικές οντότητες εγκατεστημένες η καθεμία σε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα και οι δύο εξ αυτών δεν δύναται να είναι εγκατεστημένες στο ίδιο κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα·
- β) και οι τρεις νομικές οντότητες πρέπει να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους κατά την έννοια του άρθρου 6.

2. Για τους σκοπούς του στοιχείου α), της παραγράφου 1, όταν ένας από τους συμμετέχοντες είναι το ΚΚΕΡ ή διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή οντότητα συσταθείσα κατά το κοινωνικό δίκαιο, λογίζεται ότι έχει εγκατάσταση σε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα πλην εκείνων στα οποία είναι εγκατεστημένος άλλος συμμετέχων στην ίδια δράση.

Άρθρο 6

Ανεξαρτησία

1. Δύο νομικές οντότητες λογίζονται ως ανεξάρτητες μεταξύ τους όταν καμία από τις δύο δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της άλλης ούτε υπό τον ίδιο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο με την άλλη.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο έλεγχος δύναται ιδίως να έχει οποιαδήποτε από τις κατωτέρω μορφές:

- α) άμεση ή έμμεση κατοχή ποσοστού ανώτερου του 50 % επί της ονομαστικής αξίας του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της εκάστοτε νομικής οντότητας ή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της νομικής οντότητας·
- β) άμεση ή έμμεση κατοχή, εκ των πραγμάτων ή εκ του νόμου, της εξουσίας λήψης αποφάσεων στο εσωτερικό της εκάστοτε νομικής οντότητας.

3. Εντούτοις, οι κατωτέρω σχέσεις μεταξύ νομικών οντοτήτων δεν θεωρείται ότι συνιστούν αφ' εαυτές σχέσεις ελέγχου:

- α) ποσοστό ανώτερο του 50 % επί της ονομαστικής αξίας του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου τους ή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων τους κατέχεται άμεσα ή έμμεσα από την ίδια δημόσια εταιρεία συμμετοχών, θεσμικό επενδυτή ή εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου·
- β) ανήκουν στην κυριότητα ή τελούν υπό την εποπτεία του ίδιου δημόσιου φορέα.

Άρθρο 7

Έμμεσες δράσεις για δραστηριότητες ειδικής συνεργασίας για χώρες εταίρους της διεθνούς συνεργασίας

Για τα συνεργατικά έργα για δράσεις ειδικής συνεργασίας για χώρες εταίρους της διεθνούς συνεργασίας που προσδιορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας, οι στοιχειώδεις προϋποθέσεις είναι οι εξής:

- α) πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον τέσσερις νομικές οντότητες·
- β) δύο τουλάχιστον από τις νομικές οντότητες που προβλέπονται στο στοιχείο α) πρέπει να είναι εγκατεστημένες σε κράτη μέλη ή σε συνδεδεμένες χώρες, αλλά όχι στο ίδιο κράτος μέλος ή στην ίδια συνδεδεμένη χώρα·
- γ) δύο τουλάχιστον από τις νομικές οντότητες που προβλέπονται στο στοιχείο α) πρέπει να είναι εγκατεστημένες σε χώρες εταίρους της διεθνούς συνεργασίας, αλλά όχι στην ίδια χώρα εταίρο της διεθνούς συνεργασίας, εκτός εάν ορίζεται άλλως στο πρόγραμμα εργασίας·
- δ) και οι τέσσερις νομικές οντότητες που προβλέπονται στο στοιχείο α) πρέπει να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους κατά την έννοια του άρθρου 6.

Άρθρο 8

Δράσεις συντονισμού, δράσεις στήριξης, δράσεις υποστήριξης της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών

Για τις δράσεις συντονισμού, τις δράσεις στήριξης, και τις δράσεις υποστήριξης της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών, η ελάχιστη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή μίας νομικής οντότητας.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση δράσεων σκοπός των οποίων είναι ο συντονισμός ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 9

Έργα έρευνας «αιχμής»

Για τις έμμεσες δράσεις υποστήριξης έργων έρευνας «αιχμής» που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, η ελάχιστη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή μίας νομικής οντότητας εγκατεστημένης σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα.

Άρθρο 10

Μοναδικός συμμετέχων

Όταν μία νομική οντότητα συγκροτείται από αριθμό νομικών οντοτήτων οι οποίες πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής σε έμμεση δράση, η νομική αυτή οντότητα δύναται να είναι ο μοναδικός συμμετέχων στην έμμεση δράση, εφόσον είναι εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα.

Άρθρο 11

Διεθνείς οργανισμοί και νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες

Η συμμετοχή στις έμμεσες δράσεις είναι ανοικτή σε διεθνείς οργανισμούς και σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εκπληρωθεί οι ελάχιστες προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο, καθώς και οι προϋποθέσεις που, ενδεχομένως, ορίζονται στα ειδικά προγράμματα ή στα αντίστοιχα προγράμματα εργασίας.

Άρθρο 12

Πρόσθετες προϋποθέσεις

Επιπλέον των ελάχιστων προϋποθέσεων που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο, τα ειδικά προγράμματα ή τα προγράμματα εργασίας δύναται να ορίζουν προϋποθέσεις ως προς τον ελάχιστο αριθμό συμμετεχόντων.

Δύναται επίσης να ορίζουν, ανάλογα με τη φύση και τους στόχους της εκάστοτε έμμεσης δράσης, πρόσθετες προϋποθέσεις ως προς τον τύπο των συμμετεχόντων και, εάν χρειάζεται, ως προς τον τόπο εγκατάστασής τους.

ΜΕΡΟΣ 2

Διαδικασίες

Τμήμα 1

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Άρθρο 13

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

1. Η Επιτροπή προκηρύσσει προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων έμμεσων δράσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σχετικά ειδικά προγράμματα και προγράμματα εργασίας, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν προσκλήσεις που απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες, όπως ΜΜΕ.

Επιπλέον της δημοσιότητας που προβλέπεται στους κανόνες εφαρμογής, η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στις διαδικτυακές σελίδες που αφορούν το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο, μέσω ειδικών διαύλων πληροφόρησης, καθώς και μέσω των εθνικών σημείων επαφής που δημιουργούν τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες.

2. Στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, η Επιτροπή ορίζει, ανάλογα με την περίπτωση, ότι η σύναψη συμφωνίας κοινοπραξίας μεταξύ των συμμετεχόντων δεν είναι υποχρεωτική.

3. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων πρέπει να έχουν σαφείς στόχους, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι υποψήφιοι δεν ενεργούν ασκόπως.

Άρθρο 14

Εξαιρέσεις

Η Επιτροπή δεν προκηρύσσει προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τις ακόλουθες δράσεις:

- α) τις δράσεις συντονισμού και στήριξης που πρόκειται να αναληφθούν από νομικές οντότητες προσδιοριζόμενες στα ειδικά προγράμματα ή στα προγράμματα εργασίας, όταν το ειδικό πρόγραμμα επιτρέπει τον προσδιορισμό των δικαιούχων στα προγράμματα εργασίας, σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής·
- β) τις δράσεις συντονισμού και στήριξης που συνίστανται σε αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που υπόκεινται στις διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων του δημοσιονομικού κανονισμού·
- γ) τις δράσεις συντονισμού και στήριξης που συνδέονται με τον διορισμό ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων·
- δ) άλλες δράσεις, εφόσον αυτό προβλέπεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό ή τους κανόνες εφαρμογής του.

Τμήμα 2

Αξιολόγηση και επιλογή προτάσεων και χορήγηση επιχορηγήσεων

Άρθρο 15

Αξιολόγηση, επιλογή και κατακύρωση

1. Η Επιτροπή αξιολογεί όλες τις προτάσεις που υποβάλλονται κατόπιν πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, με βάση τις αρχές αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής και κατακύρωσης που καθορίζονται σε κάθε ειδικό πρόγραμμα και πρόγραμμα εργασίας.

- α) Για τα προγράμματα «Συνεργασία» και «Ικανότητες» ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:
  - επιστημονική ή/και τεχνολογική αριστεία·
  - συνάφεια με τους στόχους των εν λόγω ειδικών προγραμμάτων·
  - ο πιθανός αντίκτυπος της ανάπτυξης, της διάδοσης και της χρήσης των αποτελεσμάτων του προγράμματος·
  - ποιότητα και αποτελεσματικότητα της εκτέλεσης και της διαχείρισης.
- β) Για το πρόγραμμα «Άνθρωποι» ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:
  - επιστημονική ή/και τεχνολογική αριστεία·
  - συνάφεια με τους στόχους του παρόντος ειδικού προγράμματος·
  - ποιότητα και εκτελεστική ικανότητα των υποψηφίων (ερευνητών/οργανισμών) και το δυναμικό τους για περαιτέρω πρόοδο·
  - ποιότητα της προτεινόμενης δραστηριότητας για επιστημονική κατάρτιση ή/και μεταφορά γνώσης·

γ) Για την υποστήριξη δράσεων έρευνας «αιχμής» του προγράμματος «Ιδέες» ισχύει μόνο το κριτήριο της αριστείας. Για τις δράσεις συντονισμού και στήριξης, μπορούν να εφαρμόζονται κριτήρια συνδεδεμένα με τα έργα.

Σε αυτό το πλαίσιο, τα προγράμματα εργασίας προσδιορίζουν τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής και ενδέχεται να προσθέτουν επιπλέον απαιτήσεις, συντελεστές στάθμισης και κατώτατα όρια ή να παρέχουν περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των κριτηρίων.

2. Πρόταση η οποία αντιβαίνει στις θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας ή δεν πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο ειδικό πρόγραμμα, στο πρόγραμμα εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, δεν επιλέγεται. Η πρόταση αυτή είναι δυνατόν να αποκλείεται σε οιοδήποτε στάδιο των διαδικασιών αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης.

3. Οι προτάσεις ταξινομούνται βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Οι αποφάσεις χρηματοδότησης λαμβάνονται βάσει της ταξινόμησης αυτής.

Άρθρο 16

Διαδικασίες υποβολής, αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης

1. Όταν η πρόσκληση υποβολής προτάσεων προβλέπει διαδικασία αξιολόγησης δύο σταδίων, μόνον οι προτάσεις που επιλέγονται κατά το πρώτο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει αξιολόγηση βάσει περιορισμένης δέσμης κριτηρίων, προκρίνονται για περαιτέρω αξιολόγηση.

2. Όταν η πρόσκληση υποβολής προτάσεων προβλέπει διαδικασία υποβολής δύο σταδίων, μόνον οι αιτούντες οι προτάσεις των οποίων αξιολογούνται επιτυχώς κατά το πρώτο στάδιο οφείλουν να υποβάλλουν πλήρη πρόταση κατά το δεύτερο στάδιο.

Όλοι οι αιτούντες ενημερώνονται ταχέως για τα αποτελέσματα του πρώτου σταδίου της αξιολόγησης.

3. Η Επιτροπή εκδίδει και δημοσιεύει τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία υποβολής προτάσεων, καθώς και τις αντίστοιχες διαδικασίες αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης και δημοσιεύει οδηγούς για τους αιτούντες, οι οποίοι συμπεριλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές για τους αξιολογητές. Ιδίως, η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για τη διαδικασία υποβολής δύο σταδίων (μεταξύ άλλων, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τη φύση της πρότασης πρώτου σταδίου καθώς και το πεδίο εφαρμογής και τη φύση της πλήρους πρότασης δεύτερου σταδίου), και κανόνες για τη διαδικασία αξιολόγησης δύο σταδίων.

Η Επιτροπή παρέχει πληροφορίες και καθορίζει τις διαδικασίες αποκατάστασης για τους αιτούντες.

4. Η Επιτροπή εκδίδει και δημοσιεύει κανόνες με σκοπό να εξασφαλίσει τη συνέπεια της διαδικασίας επαλήθευσης της ύπαρξης

και του νομικού καθεστώτος των συμμετεχόντων στις έμμεσες δράσεις, καθώς και των χρηματοοικονομικών δυνατοτήτων τους.

Η Επιτροπή δεν προβαίνει σε ανανέωση της επαλήθευσης εκτός εάν η κατάσταση του συμμετέχοντος έχει μεταβληθεί.

Άρθρο 17

Διορισμός ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων

1. Η Επιτροπή ορίζει ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες οι οποίοι επικουρούν το έργο αξιολόγησης των προτάσεων.

Για τις δράσεις συντονισμού και στήριξης που προβλέπονται στο άρθρο 14, διορίζονται ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες μόνον εφόσον η Επιτροπή το κρίνει σκόπιμο.

2. Οι επιλεγόμενοι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες επιλέγονται βάσει προσόντων και γνώσεων που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους. Για τον διορισμό των ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, οι οποίοι πρέπει να χειρίζονται διαβαθμισμένες πληροφορίες, απαιτείται κατάλληλος έλεγχος ασφαλείας.

Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες προσδιορίζονται και επιλέγονται βάσει προσκλήσεων υποβολής ατομικών υποψηφιοτήτων και προσκλήσεων υπόδειξης υποψηφίων από αρμόδιους οργανισμούς, όπως εθνικούς οργανισμούς έρευνας, ερευνητικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις, με σκοπό την κατάρτιση πινάκων κατάλληλων υποψηφίων.

Η Επιτροπή δύναται, όταν το κρίνει σκόπιμο, να επιλέγει, εκτός των πινάκων οιοδήποτε πρόσωπο διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα.

Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε, κατά τη συγκρότηση των ομάδων ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, να διασφαλίζεται εύλογη ισορροπία μεταξύ των φύλων.

Για τα έργα έρευνας «αιχμής», η Επιτροπή διορίζει εμπειρογνώμονες βάσει πρότασης του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας.

3. Κατά τον διορισμό ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, η Επιτροπή λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλίζει ότι οι εμπειρογνώμονες δεν αντιμετωπίζουν σύγκρουση συμφερόντων λόγω του θέματος ως προς το οποίο καλούνται να εκφέρουν γνώμη.

4. Η Επιτροπή εγκρίνει υπόδειγμα επιστολής διορισμού (στο εξής «επιστολή διορισμού»), η οποία περιλαμβάνει δήλωση με την οποία ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας βεβαιώνει ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων κατά τον χρόνο του διορισμού του και δεσμεύεται να ενημερώσει την Επιτροπή σχετικά με οιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων ανακύψει, ενδεχομένως, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η Επιτροπή συνομολογεί επιστολή διορισμού μεταξύ της Κοινότητας και κάθε ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα.

5. Η Επιτροπή δημοσιεύει άπαξ ετησίως, σε οιοδήποτε κατάλληλο μέσο, τον κατάλογο των ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων που την έχουν επικουρήσει στο έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο και κάθε ειδικό πρόγραμμα.

Τμήμα 3

Εφαρμογή και συμφωνίες επιχορήγησης

Άρθρο 18

Γενικοί κανόνες

1. Οι συμμετέχοντες εκτελούν την έμμεση δράση και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και εύλογα μέτρα για τον σκοπό αυτό. Οι συμμετέχοντες στην ίδια έμμεση δράση ευθύνονται από κοινού και καθ' ολοκλήρου έναντι της Κοινότητας για την εκτέλεση των εργασιών.
2. Η Επιτροπή καταρτίζει, βάσει του προτύπου που προβλέπεται στο άρθρο 19, παράγραφος 8, και λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε μηχανισμού χρηματοδότησης, συμφωνία επιχορήγησης μεταξύ της Κοινότητας και των συμμετεχόντων.
3. Οι συμμετέχοντες δεν αναλαμβάνουν δεσμεύσεις που δεν συμβιβάζονται με τη συμφωνία επιχορήγησης.
4. Σε περίπτωση που ένας συμμετέχων δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την τεχνική υλοποίηση της έμμεσης δράσης, οι λοιποί συμμετέχοντες συμμορφώνονται προς τη συμφωνία επιχορήγησης χωρίς καμία συμπληρωματική χρηματοδοτική συνεισφορά εκ μέρους της Κοινότητας, εκτός αν η Επιτροπή τους έχει απαλλάξει ρητώς από την υποχρέωση αυτή.
5. Σε περίπτωση που η εκτέλεση μιας δράσης καθίσταται αδύνατη ή η δράση εκτελείται πλημμελώς από τους συμμετέχοντες, η Επιτροπή εξασφαλίζει τη λήξη της δράσης.
6. Οι συμμετέχοντες μεριμνούν ώστε η Επιτροπή να ενημερώνεται για κάθε συμβάν που ενδέχεται να επηρεάσει την εκτέλεση της έμμεσης δράσης ή τα συμφέροντα της Κοινότητας.
7. Εφόσον προβλέπεται στη συμφωνία επιχορήγησης, οι συμμετέχοντες στην έμμεση δράση μπορούν να προβαίνουν σε υπεργολαβική ανάθεση ορισμένων στοιχείων της προς εκτέλεση εργασίας σε τρίτους.
8. Η Επιτροπή καθορίζει τις διαδικασίες αποκατάστασης για τους αιτούντες.

Άρθρο 19

Γενικές διατάξεις των συμφωνιών επιχορήγησης

1. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων έναντι της Κοινότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ, του παρόντος κανονισμού, του δημοσιονομικού κανονισμού και των κανόνων εφαρμογής του, καθώς και σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.

Καθορίζει επίσης, υπό τους ίδιους όρους, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των νομικών οντοτήτων που προσχωρούν ως συμμετέχοντες σε υπό εκτέλεση έμμεση δράση.

2. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει, κατά περίπτωση, το μέρος της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνεισφοράς που βασίζεται σε απόδοση επιλέξιμων δαπανών και εκείνο που βασίζεται σε κατ' αποκοπή ποσοστά (συμπεριλαμβανομένης της κλίμακας μοναδιαίου κόστους) ή σε κατ' αποκοπή ποσά.

3. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει τις τροποποιήσεις της σύνθεσης της κοινοπραξίας για τις οποίες απαιτείται προηγουμένως προκήρυξη διαγωνισμού.

4. Η συμφωνία επιχορήγησης επιβάλλει την υποβολή στην Επιτροπή περιοδικών εκθέσεων προόδου οι οποίες αναφέρονται στην πορεία υλοποίησης της αντίστοιχης έμμεσης δράσης.

5. Κατά περίπτωση, η συμφωνία επιχορήγησης δύναται να προβλέπει υποχρέωση εκ των προτέρων κοινοποίησης στην Επιτροπή κάθε σκοπούμενης μεταβίβασης της κυριότητας νέων στοιχείων σε τρίτους.

6. Όταν η συμφωνία επιχορήγησης απαιτεί την εκτέλεση από τους συμμετέχοντες δραστηριοτήτων προς όφελος τρίτων, οι συμμετέχοντες δίνουν στις δραστηριότητες αυτές ευρεία δημοσιότητα και προσδιορίζουν, αξιολογούν και επιλέγουν τους εν λόγω τρίτους με διαφανείς διαδικασίες, δίκαια και αμερόληπτα. Εάν αυτό προβλέπεται στο πρόγραμμα εργασίας, η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει τα κριτήρια επιλογής αυτών των τρίτων. Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να αντιτάσσεται στην επιλογή των τρίτων.

7. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να ορίζει προθεσμίες για τις διάφορες τροποποιήσεις εκ μέρους των συμμετεχόντων οι οποίες προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

8. Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, εκπονεί υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Εάν απαιτείται σημαντική τροποποίηση του υποδείγματος συμφωνίας επιχορήγησης, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, το αναθεωρεί αναλόγως.

9. Το υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης αντανακλά τις γενικές αρχές που διατυπώνονται στην Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και στον Κώδικα Δεοντολογίας για την Πρόσληψη Ερευνητών. Το υπόδειγμα αυτό περιέχει διατάξεις που καλύπτουν, ανάλογα με την περίπτωση, τις συνέργειες με την εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα, την ετοιμότητα και την ικανότητα προώθησης του διαλόγου και του προβληματισμού επί επιστημονικών θεμάτων και επί ερευνητικών αποτελεσμάτων με ένα ευρύ κοινό πέραν της ερευνητικής κοινότητας, τις δραστηριότητες ενίσχυσης της συμμετοχής και του ρόλου των γυναικών στην έρευνα, και τις δραστηριότητες που αφορούν τις κοινωνικοοικονομικές πτυχές της έρευνας.

10. Το υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης προβλέπει εποπτεία και χρηματοοικονομικό έλεγχο εκ μέρους της Επιτροπής ή οποιουδήποτε εντεταλμένου αντιπροσώπου της, και εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 20

Διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα πρόσβασης, χρήσης και διάδοσης

1. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων σε σχέση με τα δικαιώματα πρόσβασης, χρήσης και διάδοσης, στον βαθμό που τα δικαιώματα αυτά και οι υποχρεώσεις αυτές δεν έχουν καθορισθεί στον παρόντα κανονισμό.

Για τους σκοπούς αυτούς, η συμφωνία επιχορήγησης προβλέπει υποχρέωση υποβολής στην Επιτροπή σχεδίου χρήσης και διάδοσης των νέων στοιχείων.

2. Η συμφωνία επιχορήγησης ορίζει, ενδεχομένως, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι συμμετέχοντες δύνανται να αντιτάσσονται στη συμμετοχή συγκεκριμένων εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων της Επιτροπής σε τεχνολογικό έλεγχο που αφορά τη χρήση και τη διάδοση των νέων στοιχείων.

Άρθρο 21

Διατάξεις περί καταγγελίας

Η συμφωνία επιχορήγησης ορίζει τους λόγους καταγγελίας της, εν όλω ή εν μέρει, ιδίως στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τον παρόντα κανονισμό, μη εκτέλεσης ή αθέτησης, καθώς και τις συνέπειες για τους συμμετέχοντες οιασδήποτε μη συμμόρφωσης από άλλον συμμετέχοντα.

Άρθρο 22

Ειδικό όρο

1. Σε περίπτωση έμμεσων δράσεων για την υποστήριξη υφιστάμενων υποδομών έρευνας και, ενδεχομένως, νέων υποδομών έρευνας, η συμφωνία επιχορήγησης δύνανται να προβλέπει ειδικές διατάξεις σχετικά με την εμπιστευτικότητα, τη δημοσιότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης και τις δεσμεύσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν τους χρήστες της υποδομής.

2. Σε περίπτωση έμμεσων δράσεων για την υποστήριξη της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών, η συμφωνία επιχορήγησης δύνανται να προβλέπει ειδικές διατάξεις σχετικά με την τήρηση εμπιστευτικότητας, τα δικαιώματα πρόσβασης και τις δεσμεύσεις που αφορούν τους ωφελούμενους από τη δράση ερευνητές.

3. Σε περίπτωση έμμεσων δράσεων έρευνας στον τομέα της ασφάλειας, η συμφωνία επιχορήγησης δύνανται να προβλέπει ειδικές διατάξεις, ιδίως σχετικά με τη μεταβολή της σύνθεσης της κοινοπραξίας, την τήρηση της εμπιστευτικότητας, τη διαβίβαση των πληροφοριών και την ενημέρωση των κρατών μελών, τη διάδοση, τα δικαιώματα πρόσβασης, τη μεταβίβαση της κυριότητας και τη χρήση νέων στοιχείων.

4. Ανάλογα με την περίπτωση, η συμφωνία επιχορήγησης για έμμεσες δράσεις με αντικείμενο θέματα ασφάλειας πλην των προβλεπόμενων στην παράγραφο 3, δύνανται επίσης να προβλέπει ειδικές διατάξεις.

5. Στην περίπτωση δράσεων έρευνας «αιχμής», η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να προβλέπει ειδικές διατάξεις σχετικά με τη διάδοση.

Άρθρο 23

Υπογραφή και προσχώρηση

Η συμφωνία επιχορήγησης αρχίζει να ισχύει μόλις υπογραφεί από τον συντονιστή και από την Επιτροπή.

Εφαρμόζεται σε κάθε συμμετέχοντα που έχει προσχωρήσει επισήμως σε αυτή.

Τμήμα 4

Κοινοπραξίες

Άρθρο 24

Συμφωνίες κοινοπραξίας

1. Εφόσον δεν προβλέπεται άλλως στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, όλοι οι συμμετέχοντες σε έμμεση δράση συνάπτουν συμφωνία, καλούμενη στο εξής «συμφωνία κοινοπραξίας», η οποία καθορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α) την εσωτερική οργάνωση της κοινοπραξίας·
- β) την κατανομή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας·
- γ) κανόνες για τα δικαιώματα πρόσβασης, χρήσης και διάδοσης και των σχετικών διατάξεων της συμφωνίας επιχορήγησης επιπλέον των κανόνων του Κεφαλαίου III·
- δ) τους όρους διευθέτησης των εσωτερικών διαφορών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατάχρησης εξουσίας·
- ε) ρυθμίσεις σχετικά με την ευθύνη, την αποζημίωση και την τήρηση εμπιστευτικότητας μεταξύ των συμμετεχόντων.

2. Η Επιτροπή εκπονεί και δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για τα κύρια θέματα που ενδέχεται να καλύπτουν οι συμμετέχοντες στις οικείες συμφωνίες κοινοπραξίας, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για την προώθηση της συμμετοχής των ΜΜΕ.

Άρθρο 25

Συντονιστής

1. Οι νομικές οντότητες που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε έμμεση δράση ορίζουν μία εξ αυτών ως συντονιστή, ο οποίος ασκεί, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, τον δημοσιονομικό κανονισμό, τους κανόνες εφαρμογής του και τη συμφωνία επιχορήγησης, τα εξής καθήκοντα:

- α) παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων στην έμμεση δράση·
- β) εξακριβώνει εάν οι νομικές οντότητες που προσδιορίζονται ονομαστικά στη συμφωνία επιχορήγησης διεκπεραιώνουν τις διατυπώσεις που είναι αναγκαίες για την προσχώρηση στη συμφωνία επιχορήγησης·
- γ) παραλαμβάνει και διανέμει τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας σύμφωνα με τη συμφωνία κοινοπραξίας και τη συμφωνία επιχορήγησης·

- δ) διατηρεί τα αρχεία και τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς που συνδέονται με τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας και ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τη διανομή της σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 1, στοιχείο β), και το άρθρο 36·
- ε) ενεργεί ως ενδιάμεσος για την ορθή και αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων και υποβάλλει τακτικά έκθεση στους συμμετέχοντες και στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο του έργου.
2. Ο συντονιστής καθορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης.
3. Για τον διορισμό νέου συντονιστή, απαιτείται η γραπτή έγκριση της Επιτροπής.

Άρθρο 26

Τροποποιήσεις της κοινοπραξίας

1. Οι συμμετέχοντες σε έμμεση δράση δύνανται να συμφωνήσουν για την προσχώρηση νέου συμμετέχοντος ή για την απομάκρυνση υφιστάμενου συμμετέχοντος σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις στη συμφωνία κοινοπραξίας.
2. Κάθε νομική οντότητα που συμπράττει σε υπό εκτέλεση έμμεση δράση προσχωρεί στη συμφωνία επιχορήγησης.
3. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όταν αυτό προβλέπεται στη συμφωνία επιχορήγησης, η κοινοπραξία προκηρύσσει διαγωνισμό και εξασφαλίζει την ευρεία δημοσιοποίησή του χρησιμοποιώντας ειδικά μέσα πληροφόρησης, και ιδίως τις ιστοσελίδες που αφορούν το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο, τον εξειδικευμένο τύπο και φυλλάδια, καθώς και τα εθνικά σημεία επαφής που δημιουργούν, για σκοπούς ενημέρωσης και υποστήριξης, τα κράτη μέλη και οι συνδεδεμένες χώρες.
- Η κοινοπραξία αξιολογεί τις προσφορές με βάση τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν στην αρχική έμμεση δράση και με τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων τους οποίους αυτή ορίζει, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 15 και στο άρθρο 17, αντιστοίχως.
4. Η κοινοπραξία κοινοποιεί κάθε προτεινόμενη τροποποίηση της σύνθεσής της στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να αντιταχθεί στη τροποποίηση αυτή εντός 45 ημερών από την κοινοποίησή της.

Για τις τροποποιήσεις της σύνθεσης της κοινοπραξίας οι οποίες συνδέονται με προτάσεις άλλων τροποποιήσεων της συμφωνίας επιχορήγησης που δεν έχουν άμεση σχέση με την τροποποίηση της σύνθεσης, απαιτείται η γραπτή έγκριση της Επιτροπής.

Τμήμα 5

Παρακολούθηση και αξιολόγηση προγραμμάτων και έμμεσων δράσεων και κοινοποίηση πληροφοριών

Άρθρο 27

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση των έμμεσων δράσεων με βάση τις περιοδικές εκθέσεις προόδου που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 4.

Ιδίως, η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση των σχεδίων χρήσης και διάδοσης των νέων στοιχείων, που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο.

Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή δύναται να επικουρείται από ανεξάρτητους εμπειρογνομόμενες διοριζόμενους σύμφωνα με το άρθρο 17.

2. Η Επιτροπή συγκροτεί και διατηρεί σύστημα πληροφοριών που επιτρέπει τη διεξαγωγή της παρακολούθησης αυτής με αποτελεσματικό και συνεπή τρόπο σε ολόκληρο το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, η Επιτροπή δημοσιεύει σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο πληροφορίες για τα χρηματοδοτούμενα έργα.

3. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση που αναφέρονται στο άρθρο 7 της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ περιλαμβάνουν πτυχές που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως πτυχών με σημασία για τις ΜΜΕ, οι οποίες αφορούν τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των αλλαγών του συστήματος υπολογισμού δαπανών σε σύγκριση με το έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο και τις συνέπειες για το διοικητικό φόρτο των συμμετεχόντων.

4. Η Επιτροπή ορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 17, ανεξάρτητους εμπειρογνομόμενες οι οποίοι την επικουρούν όσον αφορά τις αξιολογήσεις που απαιτούνται δυνάμει του έβδομου προγράμματος-πλαισίου και των ειδικών του προγραμμάτων και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, μεριμνούν για την αξιολόγηση των προηγούμενων προγραμμάτων-πλαισίων.

5. Επιπλέον, η Επιτροπή δύναται να συγκροτεί ομάδες ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, διοριζόμενων σύμφωνα με το άρθρο 17, τις οποίες συμβουλευέται ως προς τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα της έρευνας.

Άρθρο 28

Διάθεση πληροφοριών

1. Λαμβανομένου δεόντως υπόψη του άρθρου 3 και κατόπιν σχετικού αιτήματος, η Επιτροπή παρέχει σε κάθε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα τις χρήσιμες πληροφορίες που κατέχει σχετικά με τα νέα στοιχεία που προκύπτουν από εργασίες εκτελούμενες στα πλαίσια έμμεσης δράσης, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- α) οι υπόψη πληροφορίες είναι σημαντικές για τη δημόσια πολιτική·
- β) οι συμμετέχοντες δεν έχουν προβάλει βάσιμους και επαρκείς λόγους απόκρυψης των υπόψη πληροφοριών.

2. Η παροχή πληροφοριών δυνάμει της παραγράφου 1 δεν θεωρείται σε καμία περίπτωση ότι απονέμει στους παραλήπτες δικαιώματα ή υποχρεώσεις της Επιτροπής ή των συμμετεχόντων.

Ωστόσο, οι παραλήπτες χειρίζονται τις πληροφορίες αυτές ως εμπιστευτικές, εκτός αν οι πληροφορίες δημοσιοποιηθούν ή καταστούν διαθέσιμες στο κοινό από τους συμμετέχοντες, ή έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή χωρίς κανέναν περιορισμό εμπιστευτικότητας.

ΜΕΡΟΣ 3

Χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας

Τμήμα 1

Επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση και μορφές επιχορηγήσεων

Άρθρο 29

Επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση

1. Χρηματοδοτική συνεισφορά εκ μέρους της Κοινότητας μπορούν να λαμβάνουν οι ακόλουθες νομικές οντότητες, εφόσον συμμετέχουν σε έμμεση δράση:

- α) οιαδήποτε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, ή συσταθείσα δυνάμει του κοινοτικού δικαίου·
- β) οιοσδήποτε διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·
- γ) οιαδήποτε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε χώρα εταίρο της διεθνούς συνεργασίας.

2. Χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας είναι δυνατόν να χορηγείται σε συμμετέχοντες διεθνείς οργανισμούς πλην των διεθνών οργανισμών ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ή σε νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες πλην συνδεδεμένων χωρών ή των χωρών εταίρων της διεθνούς συνεργασίας, εφόσον πληρούνται μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στα ειδικά προγράμματα ή στο αντίστοιχο πρόγραμμα εργασίας·
- β) η χρηματοδοτική αυτή συνεισφορά έχει καθοριστική σημασία για την υλοποίηση της έμμεσης δράσης·
- γ) η χρηματοδότηση αυτή προβλέπεται σε διμερή επιστημονική και τεχνολογική συμφωνία, ή σε άλλον διακανονισμό μεταξύ της Κοινότητας και της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα.

Άρθρο 30

Μορφές επιχορηγήσεων

1. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας για τις επιχορηγήσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα III, στοιχείο α), της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ βασίζεται στην πλήρη ή μερική απόδοση επιλέξιμων δαπανών.

Ωστόσο, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας δύναται να λαμβάνει τη μορφή χρηματοδότησης βάσει κατ' αποκοπήν ποσοστών, συμπεριλαμβανομένων των κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, ή βάσει κατ' αποκοπήν ποσών, ή δύναται να συνδυάζει την απόδοση επιλέξιμων δαπανών με κατ' αποκοπήν ποσοστά και κατ' αποκοπήν ποσά. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας μπορεί επίσης να λαμβάνει τη μορφή υποτροφιών ή βραβείων.

2. Τα προγράμματα εργασίας και οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ορίζουν τις μορφές επιχορηγήσεων που χρησιμοποιούνται στις συγκεκριμένες δράσεις.

3. Οι συμμετέχοντες από χώρες εταίρους διεθνούς συνεργασίας δύνανται να επιλέγουν τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας υπό μορφή χρηματοδότησης κατ' αποκοπήν ποσών. Η Επιτροπή ορίζει τα εφαρμοστέα κατ' αποκοπήν ποσά σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

Άρθρο 31

Απόδοση επιλέξιμων δαπανών

1. Οι έμμεσες δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω επιχορηγήσεων, συγχρηματοδοτούνται από τους συμμετέχοντες.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας υπό μορφή απόδοσης επιλέξιμων δαπανών δεν προσπορίζει κέρδος.

2. Τα έσοδα λαμβάνονται υπόψη για την πληρωμή της επιχορηγησης στο τέλος της εκτέλεσης της δράσης.

3. Για να είναι επιλέξιμες, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για τους σκοπούς της εκτέλεσης μιας έμμεσης δράσης πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) πρέπει να είναι πραγματικές·
- β) πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της δράσης, με εξαίρεση τις δαπάνες εκπόνησης των τελικών εκθέσεων οσάκις αυτό προβλέπεται στη συμφωνία επιχορήγησης·
- γ) πρέπει να έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τις συνήθεις αρχές και πρακτικές λογιστικής και διαχείρισης του συμμετέχοντος και να έχουν χρησιμοποιηθεί με αποκλειστικό σκοπό την επίτευξη των στόχων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων της έμμεσης δράσης, τηρουμένων των αρχών της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας·
- δ) πρέπει να έχουν καταβληθεί και να έχουν καταχωρισθεί στους λογαριασμούς του συμμετέχοντος και, σε περίπτωση οιασδήποτε συνεισφοράς από τρίτους, στους λογαριασμούς των τρίτων·

ε) πρέπει να μην συμπεριλαμβάνουν μη επιλέξιμες δαπάνες, και ιδίως αναγνωρίσιμους έμμεσους φόρους, συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, δασμούς, χρεωστικούς τόκους, προβλέψεις για ενδεχόμενες μελλοντικές ζημιές ή επιβαρύνσεις, συναλλαγματικές ζημιές, δαπάνες συνδεόμενες με απόδοση κεφαλαίου, δαπάνες που έχουν δηλωθεί, πραγματοποιηθεί ή αποδοθεί στο πλαίσιο άλλου κοινοτικού έργου, χρέη και δανειακά βάρη, υπέρμετρες ή αλόγιστες δαπάνες, ή οιοσδήποτε άλλες δαπάνες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα στοιχεία α) έως δ).

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), δύναται να χρησιμοποιούνται οι μέσες δαπάνες προσωπικού, εάν αυτές είναι σύμφωνες με τις αρχές διαχείρισης και τις λογιστικές πρακτικές του συμμετέχοντος και εφόσον οι δαπάνες αυτές δεν διαφέρουν σημαντικά από τις πραγματικές δαπάνες.

4. Όταν υπολογίζεται συναρτήσει του συνολικού κόστους της έμμεσης δράσης, η απόδοση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας βασίζεται στις δεδηλωμένες δαπάνες κάθε συμμετέχοντος.

Άρθρο 32

Άμεσες επιλέξιμες δαπάνες και έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται σε δαπάνες καταλογιζόμενες άμεσα στη δράση (στο εξής «άμεσες επιλέξιμες δαπάνες») και, κατά περίπτωση, σε δαπάνες όχι καταλογιζόμενες άμεσα στη δράση, αλλά άμεσα συνδεδεμένες με τις άμεσες επιλέξιμες δαπάνες που καταλογίζονται στη δράση (στο εξής «έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες»).

2. Η απόδοση των δαπανών των συμμετεχόντων βασίζεται στις επιλέξιμες άμεσες και έμμεσες δαπάνες τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 3, στοιχείο γ), ένας συμμετέχων μπορεί να χρησιμοποιεί απλουστευμένη μέθοδο υπολογισμού των έμμεσων επιλέξιμων δαπανών του στο επίπεδο της νομικής του οντότητας, εφόσον είναι σύμφωνη προς τις δικές του συνήθεις αρχές και πρακτικές λογιστικής και διαχείρισης. Οι αρχές που πρέπει να εφαρμόζονται εν προκειμένω καθορίζονται στο υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης.

3. Η συμφωνία επιχορήγησης δύναται να προβλέπει ότι η απόδοση των έμμεσων επιλέξιμων δαπανών περιορίζεται σε ένα μέγιστο ποσοστό των άμεσων επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων των άμεσων επιλέξιμων δαπανών υπεργολαβίας, ιδίως στην περίπτωση των δράσεων συντονισμού και στήριξης και, ανάλογα με την περίπτωση, δράσεων υποστήριξης της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, για την κάλυψη των έμμεσων επιλέξιμων δαπανών, οι συμμετέχοντες μπορούν να επιλέγουν κατ' αποκοπήν ποσοστό των συνολικών άμεσων επιλέξιμων δαπανών τους, εξαιρουμένων των άμεσων επιλέξιμων δαπανών υπεργολαβίας, ή απόδοση των δαπανών των τρίτων.

Η Επιτροπή καθορίζει κατάλληλα κατ' αποκοπήν ποσοστά βάσει στενής προσέγγισης των σχετικών πραγματικών έμμεσων δαπανών, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τους κανόνες εφαρμογής του.

5. Οι μη κερδοσκοπικοί δημόσιοι φορείς, τα ιδρύματα δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι ερευνητικοί οργανισμοί και οι ΜΜΕ που δεν είναι σε θέση να καθορίζουν με βεβαιότητα τις πραγματικές έμμεσες δαπάνες τους για τη συγκεκριμένη δράση κατά τη συμμετοχή τους σε μηχανισμούς χρηματοδότησης που περιλαμβάνουν δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 33, μπορούν να επιλέγουν κατ' αποκοπήν ποσοστό ίσο με το 60 % των συνολικών άμεσων επιλέξιμων δαπανών για τις επιχορηγήσεις που απονέμονται στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων με προθεσμία λήξης πριν από την 1η Ιανουαρίου 2010.

Με σκοπό τη διευκόλυνση της μετάβασης προς την πλήρη εφαρμογή της γενικής αρχής της παραγράφου 2, η Επιτροπή καθορίζει, για τις επιχορηγήσεις που απονέμονται στο πλαίσιο προσκλήσεων

υποβολής προτάσεων με προθεσμία λήξης μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2009, κατάλληλο επίπεδο κατ' αποκοπήν ποσοστού το οποίο πρέπει να προσεγγίζει τις σχετικές πραγματικές έμμεσες δαπάνες αλλά να μην είναι χαμηλότερο του 40 %. Θα βασίζεται σε αξιολόγηση της συμμετοχής μη κερδοσκοπικών δημόσιων φορέων, ιδρυμάτων δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών οργανισμών και ΜΜΕ που δεν είναι σε θέση να καθορίζουν με βεβαιότητα τις πραγματικές έμμεσες δαπάνες τους για τη συγκεκριμένη δράση.

6. Όλα τα κατ' αποκοπήν ποσοστά καθορίζονται στο υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης.

Άρθρο 33

Μέγιστα όρια χρηματοδότησης

1. Για τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας δύναται να καλύπτει ποσοστό μέχρι και 50 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

Ωστόσο, στην περίπτωση μη κερδοσκοπικών δημόσιων φορέων, ιδρυμάτων δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών οργανισμών και ΜΜΕ, η χρηματοδοτική αυτή συνεισφορά μπορεί να καλύπτει ποσοστό μέχρι και 75 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

Για την έρευνα στον τομέα της ασφάλειας και τις δραστηριότητες τεχνολογικής ανάπτυξης, η χρηματοδοτική συνεισφορά είναι δυνατόν να φθάσει έως το 75 % κατά μέγιστο όριο στην περίπτωση της ανάπτυξης ικανοτήτων σε τομείς με πολύ περιορισμένο μέγεθος αγοράς και κίνδυνο «αδυναμίας της αγοράς» και για την ταχύτερη ανάπτυξη εξοπλισμού σε ανταπόκριση έναντι νέων απειλών.

2. Για τις δραστηριότητες επίδειξης, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας δύναται να καλύπτει ποσοστό μέχρι και 50 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

3. Για τις δραστηριότητες που υποστηρίζονται από δράσεις έρευνας «αιχμής», δράσεις συντονισμού και στήριξης, και δράσεις υποστήριξης της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας δύναται να καλύπτει ποσοστό μέχρι και 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

4. Για τις δραστηριότητες διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, και για άλλες δραστηριότητες που δεν καλύπτονται από τις παραγράφους 1, 2 και 3, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας δύναται να καλύπτει ποσοστό μέχρι και 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

Οι άλλες δραστηριότητες που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δραστηριότητες κατάρτισης μη υπαγόμενες στις δράσεις που καλύπτει ο χρηματοδοτικός μηχανισμός υποστήριξης της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών, δραστηριότητες συντονισμού, δικτύωσης και διάδοσης.

5. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 έως 4, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών και των εσόδων.

6. Οι παράγραφοι 1 έως 5 εφαρμόζονται, ανάλογα με την περίπτωση, στις έμμεσες δράσεις στις οποίες χρησιμοποιείται κατ' αποκοπήν ποσοστό ή κατ' αποκοπήν ποσό χρηματοδότησης για το σύνολο της έμμεσης δράσης.

Άρθρο 34

Εκθέσεις και λογιστικός έλεγχος των επιλέξιμων δαπανών

1. Στην Επιτροπή υποβάλλονται περιοδικές εκθέσεις στις οποίες δηλώνονται οι επιλέξιμες δαπάνες, οι τόκοι που έχουν παραχθεί από την προχρηματοδότηση, και τα έσοδα που προκύπτουν από την εκάστοτε έμμεση δράση, πιστοποιούμενα, ανάλογα με την περίπτωση, με πιστοποιητικό χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τους κανόνες εφαρμογής του.

Η ύπαρξη συγχρηματοδότησης σε σχέση με την αφορώμενη δράση δηλώνεται και, ανάλογα με την περίπτωση, πιστοποιείται στο τέλος της δράσης.

2. Παρά τον δημοσιονομικό κανονισμό και τους κανόνες εφαρμογής του, πιστοποιητικό χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι υποχρεωτικό μόνον όταν το σωρευτικό ποσό των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών υπολοίπου που καταβάλλονται σε συμμετέχοντα φθάνει ή υπερβαίνει τα 375 000 EUR για μια έμμεση δράση.

Ωστόσο, για έμμεσες δράσεις διάρκειας 2 ετών ή λιγότερο, δεν απαιτούνται από τον συμμετέχοντα περισσότερα από ένα πιστοποιητικά χρηματοοικονομικής κατάστασης, στο τέλος του έργου.

Πιστοποιητικά χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν απαιτούνται για έμμεσες δράσεις οι δαπάνες των οποίων αποδίδονται βάσει κατ' αποκοπήν ποσών ή κατ' αποκοπήν ποσοστών.

3. Τα πιστοποιητικά χρηματοοικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται, δυνάμει της παραγράφου 1, από δημόσιους φορείς, ερευνητικούς οργανισμούς και ιδρύματα δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι δυνατόν να εκδίδονται από αρμόδιο δημόσιο υπάλληλο.

Άρθρο 35

Δίκτυα αριστείας

1. Το πρόγραμμα εργασίας ορίζει τη μορφή επιχορηγήσεων που χρησιμοποιείται για τα δίκτυα αριστείας.

2. Όταν η κοινοτική χρηματοδοτική συνεισφορά στα δίκτυα αριστείας έχει τη μορφή κατ' αποκοπήν ποσού, υπολογίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό των ερευνητών που εντάσσονται στο δίκτυο αριστείας και με τη διάρκεια της δράσης. Η μοναδιαία τιμή για τα κατ' αποκοπήν ποσά είναι 23 500 EUR ανά ερευνητή ετησίως.

Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τους κανόνες εφαρμογής του.

3. Το πρόγραμμα εργασίας ορίζει τον μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων και, ανάλογα με την περίπτωση, τον μέγιστο αριθμό ερευνητών που μπορεί να χρησιμοποιείται ως βάση για τον υπολογισμό του μέγιστου κατ' αποκοπήν ποσού. Ωστόσο, συμμετέχοντες, επιπλέον των μέγιστων αριθμών που καθορίζουν τη χρηματοδοτική

συνεισφορά, μπορούν να συμμετέχουν, ανάλογα με την περίπτωση, στα δίκτυα αριστείας.

4. Η καταβολή πραγματοποιείται με περιοδικές πληρωμές.

Οι περιοδικές αυτές πληρωμές πραγματοποιούνται ανάλογα με την πρόοδο εκτέλεσης του κοινού προγράμματος δραστηριοτήτων, η οποία διαπιστώνεται με μέτρηση της ενσωμάτωσης των ερευνητικών πόρων και ικανοτήτων βάσει δεικτών επιδόσεων που καθορίζονται κατόπιν διαπραγματεύσεων με την κοινοπραξία και προσδιορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Τμήμα 2

Πληρωμή, διανομή, ανάκτηση ποσών και εγγυήσεις

Άρθρο 36

Πληρωμή και διανομή

1. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας καταβάλλεται στους συμμετέχοντες μέσω του συντονιστή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

2. Ο συντονιστής τηρεί αρχεία από τα οποία είναι δυνατόν να προσδιοριστεί, ανά πάσα στιγμή, το μέρος των κοινοτικών κονδυλίων που έχει καταβληθεί σε κάθε συμμετέχοντα.

Ο συντονιστής ανακοινώνει τις πληροφορίες αυτές στην Επιτροπή κατόπιν αιτήματος.

Άρθρο 37

Ανάκτηση ποσών

Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει απόφαση είσπραξης σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

Άρθρο 38

Μηχανισμός αποφυγής κινδύνου

1. Η οικονομική ευθύνη κάθε συμμετέχοντος περιορίζεται στις οφειλές του, υπό τους όρους των παραγράφων 2 έως 5.

2. Για τη διαχείριση του κινδύνου μη ανάκτησης ποσών οφειλόμενων στην Κοινότητα, η Επιτροπή ιδρύει και λειτουργεί Ταμείο Εγγυήσεων των συμμετεχόντων (εφεξής «Ταμείο») σύμφωνα με το Παράρτημα.

Οι τόκοι που παράγονται από το Ταμείο προστίθενται στο Ταμείο και εξυπηρετούν αποκλειστικά τους σκοπούς που προβλέπονται στο σημείο 3 του Παραρτήματος, υπό την επιφύλαξη του σημείου 4.

3. Η συνεισφορά προς το Ταμείο από συμμετέχοντα σε έμμεση δράση υπό μορφήν επιχορήγησης δεν υπερβαίνει το 5 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας που οφείλεται στον συμμετέχοντα. Στο τέλος της δράσης, το ποσό της συνεισφοράς στο Ταμείο επιστρέφεται στον συμμετέχοντα μέσω του συντονιστή, υπό τους όρους της παραγράφου 4.

4. Εάν οι τόκοι που παράγονται από το Ταμείο δεν επαρκούν για να καλύψουν τα ποσά που οφείλονται στην Κοινότητα, η Επιτροπή μπορεί να αφαιρεί από το ποσό που πρέπει να επιστραφεί σε συμμετέχοντα ποσοστό 1 % κατά μέγιστο όριο από τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας προς το Ταμείο.

5. Η αφαίρεση της παραγράφου 4 δεν εφαρμόζεται στους δημόσιους φορείς, στις νομικές οντότητες των οποίων τη συμμετοχή στην έμμεση δράση εγγυάται κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα, και στα ιδρύματα δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης,

6. Η Επιτροπή επαληθεύει εκ των προτέρων μόνο τη χρηματοοικονομική ικανότητα των συντονιστών, καθώς και των συμμετεχόντων πλην των αναφερομένων στην παράγραφο 5, οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδοτική συνδρομή της Κοινότητας σε έμμεση δράση υπερβαίνουσα τα 500 000 EUR, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, οσάκις, βάσει ήδη διαθέσιμων πληροφοριών, υπάρχουν βάσιμοι λόγοι αμφιβολιών για τη χρηματοοικονομική ικανότητα των συμμετεχόντων αυτών.

7. Το Ταμείο θεωρείται επαρκώς εγγυήση στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Καμία συμπληρωματική εγγυήση ή ασφάλεια δεν μπορεί να απαιτείται από τους συμμετέχοντες ούτε να τους επιβάλλεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΑΔΟΣΗ, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ 1

Νέα στοιχεία

Τμήμα 1

Κυριότητα

Άρθρο 39

Κυριότητα των νέων στοιχείων

1. Τα νέα στοιχεία που προκύπτουν από εργασίες διεξαχθείσες στα πλαίσια έμμεσων δράσεων άλλων από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 3 ανήκουν κατά κυριότητα στους συμμετέχοντες που εκτέλεσαν τις εργασίες από τις οποίες αυτά παρήχθησαν.

2. Σε περίπτωση που υπάλληλοι ή άλλα άτομα απασχολούμενα από συμμετέχοντα δικαιούνται να αξιώσουν δικαιώματα επί των νέων στοιχείων, ο ενδιαφερόμενος συμμετέχων μεριμνά ώστε να είναι δυνατή η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών κατά τρόπο συμβατό με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της συμφωνίας επιχορήγησης.

3. Τα νέα στοιχεία ανήκουν κατά κυριότητα στην Κοινότητα στις εξής περιπτώσεις:

- δράσεις συντονισμού και στήριξης που συνίστανται σε αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που υπόκεινται στους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων του δημοσιονομικού κανονισμού·
- δράσεις συντονισμού και στήριξης που συνδέονται με ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 40

Συγκυριότητα των νέων στοιχείων

1. Όταν πλείονες συμμετέχοντες έχουν εκτελέσει από κοινού τις εργασίες που παρήγαγαν νέα στοιχεία, και δεν είναι δυνατό να προσδιορισθεί με βεβαιότητα η σχετική συνεισφορά τους στις εργασίες, τα νέα αυτά στοιχεία ανήκουν κατά συγκυριότητα στους συγκεκριμένους συμμετέχοντες.

Οι συμμετέχοντες αυτοί συνάπτουν συμφωνία όσον αφορά τον επιμερισμό και τους όρους άσκησης της εν λόγω συγκυριότητας σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας επιχορήγησης.

2. Σε περίπτωση που δεν έχει συναφθεί ακόμη συμφωνία συγκυριότητας, καθένας εκ των συγκυριών δικαιούται να παραχωρεί μη αποκλειστικές άδειες εκμετάλλευσης σε τρίτους, χωρίς δικαίωμα περαιτέρω παραχώρησης αδειάς, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) ενημερώνει εκ των προτέρων τους άλλους συγκυριούς·

β) καταβάλλει δίκαιη και εύλογη αποζημίωση στους άλλους συγκυριούς.

3. Κατόπιν αιτήματος, η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις πιθανές πτυχές που πρέπει να περιληφθούν στη συμφωνία συγκυριότητας.

Άρθρο 41

Κυριότητα των νέων στοιχείων από συγκεκριμένες ομάδες

Στην περίπτωση των έμμεσων δράσεων προς όφελος συγκεκριμένων ομάδων, το άρθρο 39, παράγραφος 1, και το άρθρο 40, παράγραφος 1, δεν εφαρμόζονται. Στην περίπτωση αυτή, τα νέα στοιχεία ανήκουν κατά συγκυριότητα στους συμμετέχοντες που είναι μέλη της ωφελούμενης από τη δράση συγκεκριμένης ομάδας, εκτός αν άλλως συμφωνήσουν οι συμμετέχοντες αυτοί.

Οσάκις οι έχοντες την κυριότητα των νέων στοιχείων δεν είναι μέλη της ομάδας αυτής, εξασφαλίζουν την παραχώρηση στη συγκεκριμένη ομάδα όλων των δικαιωμάτων επί των νέων στοιχείων που είναι αναγκαία για τη χρήση και τη διάδοσή τους σύμφωνα με το τεχνικό Παράρτημα της συμφωνίας επιχορήγησης.

Άρθρο 42

Μεταβίβαση κυριότητας νέων στοιχείων

1. Ο έχων την κυριότητα των νέων στοιχείων μπορεί να τα μεταβιβάσει σε οιαδήποτε νομική οντότητα, υπό τους όρους των παραγράφων 2 έως 5 και του άρθρου 43.

2. Οσάκις συμμετέχων μεταβιβάσει την κυριότητα νέων στοιχείων, μεταβιβάσει στον εκδοχέα τις υποχρεώσεις του για τα νέα αυτά στοιχεία, καθώς και την υποχρέωση μεταβίβασής τους σε τυχόν επόμενους εκδοχείς, σύμφωνα με τη συμφωνία επιχορήγησης.

3. Υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων του όσον αφορά την τήρηση της εμπιστευτικότητας, οσάκις ο συμμετέχων υποχρεούται να παραχωρήσει δικαιώματα πρόσβασης, προειδοποιεί τους λοιπούς συμμετέχοντες στην ίδια έμμεση δράση και τους παρέχει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον νέο κύριο των νέων στοιχείων ώστε να τους επιτρέψει να ασκήσουν τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν δυνάμει της συμφωνίας επιχορήγησης.

Οστόσο, οι άλλοι συμμετέχοντες μπορούν, μέσω γραπτής συμφωνίας, να παραιτούνται του δικαιώματος ατομικής προειδοποίησής τους στην περίπτωση μεταβιβάσεων κυριότητας από έναν συμμετέχοντα σε ρητώς οριζόμενο τρίτο.

4. Κατόπιν κοινοποίησης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3, οιοσδήποτε άλλος συμμετέχων μπορεί να αντιτάσσεται σε οιαδήποτε μεταβίβαση κυριότητας για τον λόγο ότι αυτή θα επηρεάσει δυσμενώς τα δικαιώματα πρόσβασης που διαδίδεται.

Οσάκις οιοσδήποτε από τους άλλους συμμετέχοντες αποδεικνύει ότι πρόκειται να θιγούν τα δικαιώματά του, η μεταβίβαση κυριότητας λαμβάνει χώρα μόνο αφού επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων συμμετεχόντων.

5. Ανάλογα με την περίπτωση, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να ορίζει ότι στην Επιτροπή πρέπει να απευθύνεται κοινοποίηση εκ των προτέρων για οιαδήποτε σχεδιαζόμενη μεταβίβαση κυριότητας ή οιαδήποτε σχεδιαζόμενη χορήγηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης σε τρίτον, ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα μη συνδεδεμένη με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο.

Άρθρο 43

Διαφύλαξη της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και των αρχών ηθικής δεοντολογίας

Η Επιτροπή μπορεί να αντιτάσσεται στη μεταβίβαση κυριότητας νέων στοιχείων, ή στη χορήγηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης νέων στοιχείων, σε τρίτους εγκατεστημένους σε τρίτη χώρα μη συνδεδεμένη με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο, εάν κρίνει ότι αυτό δεν εξυπηρετεί την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας ή αντιβαίνει στις αρχές δεοντολογίας ή τα μέληματα ασφαλείας.

Στις περιπτώσεις αυτές, η μεταβίβαση της κυριότητας ή η παραχώρηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης λαμβάνει χώρα μόνο εφόσον η Επιτροπή βεβαιωθεί ότι έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα διασφάλισης.

Τμήμα 2

Προστασία, δημοσίευση, διάδοση και χρήση

Άρθρο 44

Προστασία των νέων στοιχείων

1. Ο κύριος νέων στοιχείων επιδεχόμενων βιομηχανικής ή εμπορικής εφαρμογής εξασφαλίζει την κατάλληλη και αποτελεσματική προστασία τους, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα έννομα συμφέροντά του και τα έννομα συμφέροντα, και δη εμπορικά, των άλλων συμμετεχόντων στη συγκεκριμένη έμμεση δράση.

Ο συμμετέχων, ο οποίος δεν είναι ο κύριος των νέων στοιχείων και επικαλείται το έννομο συμφέρον του, πρέπει, σε κάθε δεδομένη περι-

σταση, να αποδεικνύει ότι απειλείται δυσανάλογα μεγάλη βλάβη του συμφέροντος αυτού.

2. Όταν τα νέα στοιχεία επιδέχονται βιομηχανική ή εμπορική χρήση και ο κύριός τους δεν τα προστατεύει, και δεν μεταβιβάζει την κυριότητά τους σε άλλον συμμετέχοντα, σε συνδεδεμένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα ή άλλον τρίτο εγκατεστημένο σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, μαζί με τις σχετικές υποχρεώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 42, δεν λαμβάνει χώρα καμία δραστηριότητα διάδοσης πριν να ενημερωθεί σχετικά η Επιτροπή.

Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή δύναται, με τη συναίνεση του ενδιαφερόμενου συμμετέχοντος, να αναλαμβάνει την κυριότητα των υπόψη νέων στοιχείων και να λαμβάνει μέτρα για την κατάλληλη και αποτελεσματική προστασία τους. Ο ενδιαφερόμενος συμμετέχων δύναται να αρνείται μόνο εφόσον είναι σε θέση να τεκμηριώσει ότι τα έννομα συμφέροντά του θα υποστούν δυσανάλογα μεγάλη βλάβη.

Άρθρο 45

Μνεία της χρηματοδοτικής συνδρομής της Κοινότητας

Σε κάθε δημοσίευση, αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας που κατατίθεται από συμμετέχοντα ή εξ ονόματος συμμετέχοντος, ή άλλη διάδοση που αφορά νέα στοιχεία, περιλαμβάνεται δήλωση που μπορεί να περιλαμβάνει οπτικά μέσα και με την οποία διευκρινίζεται ότι τα εκάστοτε νέα στοιχεία έχουν παραχθεί με τη χρηματοδοτική συνδρομή της Κοινότητας.

Οι όροι της δήλωσης αυτής καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 46

Χρήση και διάδοση

1. Οι συμμετέχοντες χρησιμοποιούν τα νέα στοιχεία των οποίων έχουν την κυριότητα, ή εξασφαλίζουν τη χρήση αυτών των νέων στοιχείων.

2. Κάθε συμμετέχων εξασφαλίζει την ταχύτερη δυνατή διάδοση των νέων στοιχείων των οποίων έχει την κυριότητα. Εάν παραλείπει την υποχρέωση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να εξασφαλίζει η ίδια τη διάδοση αυτών των νέων στοιχείων. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει χρονικά όρια εν προκειμένω.

3. Οι δραστηριότητες διάδοσης είναι συμβατές με την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τις υποχρεώσεις τήρησης της εμπιστευτικότητας, και τα έννομα συμφέροντα των κυριών των νέων στοιχείων.

4. Κάθε δραστηριότητα διάδοσης γνωστοποιείται εκ των προτέρων στους άλλους ενδιαφερόμενους συμμετέχοντες.

Μετά τη γνωστοποίηση, οι άλλοι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες μπορούν να αντιτάσσονται στη δραστηριότητα διάδοσης εάν κρίνουν ότι τα έννομα συμφέροντά τους που συνδέονται με τα νέα ή τα προϋπάρχοντα στοιχεία τους ενδέχεται να υποστούν δυσανάλογα μεγάλη βλάβη. Στις περιπτώσεις αυτές, η δραστηριότητα διάδοσης μπορεί να πραγματοποιείται μόνον εφόσον ληφθούν κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση των εννόμων αυτών συμφερόντων.

ΜΕΡΟΣ 2

Δικαιώματα πρόσβασης σε προϋπάρχοντα στοιχεία και σε νέα στοιχεία

Άρθρο 47

Καλυπτόμενα προϋπάρχοντα στοιχεία

Οι συμμετέχοντες δύνανται να ορίζουν τα προϋπάρχοντα στοιχεία που είναι αναγκαία για τους σκοπούς της έμμεσης δράσης σε γραπτή συμφωνία και, κατά περίπτωση, δύνανται να εξαιρούν συγκεκριμένα προϋπάρχοντα στοιχεία.

Άρθρο 48

Αρχές

1. Όλα τα αιτήματα παραχώρησης δικαιωμάτων πρόσβασης υποβάλλονται εγγράφως.

2. Τα δικαιώματα πρόσβασης δεν απονέμουν δικαίωμα παραχώρησης αδειών σε τρίτους, εκτός αν συμφωνεί σχετικά ο έχων την κυριότητα των νέων στοιχείων ή των προϋπαρχόντων στοιχείων.

3. Η παραχώρηση αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης νέων ή προϋπαρχόντων στοιχείων είναι δυνατόν να επιτρέπεται, υπό τον όρο ότι όλοι οι άλλοι συμμετέχοντες έχουν δηλώσει εγγράφως ότι παραιτούνται των δικαιωμάτων πρόσβασης που έχουν στα στοιχεία αυτά.

4. Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 3, κάθε συμφωνία βάσει της οποίας παραχωρούνται, σε συμμετέχοντες ή τρίτους, δικαιώματα πρόσβασης σε νέα ή προϋπάρχοντα στοιχεία, πρέπει να διασφαλίζει τη διατήρηση των δυνητικών δικαιωμάτων πρόσβασης των άλλων συμμετεχόντων.

5. Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 49 και 50 και της συμφωνίας επιχορήγησης, οι συμμετέχοντες στην ίδια δράση αλληλοενημερώνονται, το συντομότερο δυνατό, σχετικά με οιοσδήποτε περιορισμούς στην παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης στα προϋπάρχοντα στοιχεία ή σχετικά με οιοδήποτε άλλο περιορισμό, ο οποίος ενδέχεται να επηρεάζει ουσιαστικά την παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης.

6. Η λήξη της συμμετοχής ενός συμμετέχοντος σε έμμεση δράση δεν θίγει, σε περίπτωση, την υποχρέωσή του να παραχωρεί δικαιώματα πρόσβασης στους παραμένοντες στην ίδια δράση συμμετέχοντες σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 49

Δικαιώματα πρόσβασης για την εκτέλεση έμμεσων δράσεων

1. Δικαιώματα πρόσβασης σε νέα στοιχεία παραχωρούνται στους άλλους συμμετέχοντες στην ίδια έμμεση δράση, εάν τα νέα στοιχεία τους είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των εργασιών τους στο πλαίσιο αυτής της έμμεσης δράσης.

Τέτοια δικαιώματα πρόσβασης παραχωρούνται ατελώς.

2. Δικαιώματα πρόσβασης σε προϋπάρχοντα στοιχεία παραχωρούνται στους άλλους συμμετέχοντες στην ίδια έμμεση δράση, εάν τα προϋπάρχοντα στοιχεία τους είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των εργασιών τους στο πλαίσιο αυτής της έμμεσης δράσης, και υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος συμμετέχων δύναται να τα παραχωρήσει.

Τέτοια δικαιώματα πρόσβασης παραχωρούνται ατελώς, εκτός εάν έχει άλλως συμφωνηθεί από όλους τους συμμετέχοντες πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης.

Εντούτοις, οι εργολήπτες E&TA παραχωρούν ατελώς δικαιώματα πρόσβασης στα προϋπάρχοντα στοιχεία.

Άρθρο 50

Δικαιώματα πρόσβασης προς χρήση

1. Οι συμμετέχοντες στην ίδια έμμεση δράση απολαύουν δικαιωμάτων πρόσβασης στα νέα στοιχεία, εάν αυτά τους είναι αναγκαία για τη χρήση των δικών τους νέων στοιχείων.

Υπό την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτά τα δικαιώματα πρόσβασης παραχωρούνται είτε υπό δικαίους και εύλογους όρους, είτε ατελώς.

2. Οι συμμετέχοντες στην ίδια έμμεση δράση απολαύουν δικαιωμάτων πρόσβασης στα προϋπάρχοντα στοιχεία, εάν αυτά τους είναι αναγκαία για τη χρήση των δικών τους νέων στοιχείων, και εφόσον ο ενδιαφερόμενος συμμετέχων δικαιούται να τα παραχωρήσει.

Υπό την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτά τα δικαιώματα πρόσβασης παραχωρούνται είτε υπό δικαίους και εύλογους όρους, είτε ατελώς.

3. Συνδεδεμένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα διαθέτει επίσης τα δικαιώματα πρόσβασης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, σε νέα ή σε προϋπάρχοντα στοιχεία, υπό τους ίδιους όρους με τον συμμετέχοντα με τον οποίο είναι συνδεδεμένη, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στη συμφωνία επιχορήγησης ή στη συμφωνία κοινοπραξίας.

4. Αίτημα για χορήγηση δικαιωμάτων πρόσβασης δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3 είναι δυνατόν να υποβάλλεται έως και ένα έτος μετά την επέλευση οιοσδήποτε εκ των κάτωθι γεγονότων:

α) λήξη της έμμεσης δράσης·

β) λήξη της συμμετοχής του κυρίου των συγκεκριμένων προϋπαρχόντων ή νέων στοιχείων.

Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες μπορούν να συμφωνήσουν άλλο χρονικό περιθώριο.

5. Εφόσον συμφωνούν όλοι οι έχοντες την κυριότητα, δικαιώματα πρόσβασης σε νέα στοιχεία παραχωρούνται σε εργολήπτες E&TA για σκοπούς περαιτέρω έρευνας, υπό δικαίους και εύλογους όρους που καθορίζονται από κοινού.

6. Οι εργολήπτες Ε&ΤΑ παραχωρούν δικαιώματα πρόσβασης, ατελώς, ή υπό δίκαιους και εύλογους όρους που εγκρίνονται πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης, στα προϋπάρχοντα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη χρήση των νέων στοιχείων που παράγονται από την έμμεση δράση.

Άρθρο 51

Πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τα δικαιώματα πρόσβασης προς χρήση για τις δράσεις έρευνας «αιχμής» και για τις δράσεις προς όφελος συγκεκριμένων ομάδων

1. Οι συμμετέχοντες στην ίδια δράση έρευνας αιχμής απολαύουν δικαιωμάτων ατελούς πρόσβασης σε προϋπάρχοντα και νέα στοιχεία για σκοπούς εκτέλεσης ή για σκοπούς πραγματοποίησης περαιτέρω ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Τα δικαιώματα πρόσβασης προς χρήση για σκοπό άλλο από την πραγματοποίηση περαιτέρω ερευνητικών δραστηριοτήτων παρέχονται ατελώς, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στη συμφωνία επιχορήγησης.

2. Οσάκις η ωφελούμενη από τη δράση συγκεκριμένη ομάδα εκπροσωπείται από νομική οντότητα η οποία συμμετέχει αντ' αυτής στη δράση, η εν λόγω νομική οντότητα έχει δικαίωμα να παραχωρεί περαιτέρω άδειες, ως προς οιοδήποτε δικαίωμα πρόσβασης της έχει παραχωρηθεί, σε όσα μέλη της είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 52

1. Η Κοινότητα δύναται να χορηγήσει συνεισφορά στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για την κάλυψη του κινδύνου των δανείων ή των εγγυήσεων που χορηγεί η ΕΤΕπ προς υποστήριξη των ερευνητικών στόχων του έβδομου προγράμματος-πλαisiού (Χρηματοδοτική Διευκόλυνση Καταμερισμού του Κινδύνου).

2. Η ΕΤΕπ χορηγεί τα δάνεια αυτά ή τις εγγυήσεις αυτές σύμφωνα με τις αρχές της δικαιοσύνης, της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της ίσης μεταχείρισης.

3. Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να αντιτάσσεται στη χρησιμοποίηση της Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης Καταμερισμού του Κινδύνου για ορισμένα δάνεια ή τις εγγυήσεις αυτές υπό τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης και σύμφωνα με τα προγράμματα εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 53

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 18 Δεκεμβρίου 2006.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. VANHANEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

1. Το Ταμείο θα τελεί υπό τη διαχείριση της Κοινότητας, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, η οποία θα ενεργεί ως εκτελεστικό όργανο εξ ονόματος των συμμετεχόντων, υπό τους όρους που καθορίζονται στο υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης.
Η Επιτροπή θα αναθέσει την οικονομική διαχείριση του Ταμείου είτε στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είτε, σύμφωνα με το άρθρο 14, στοιχείο β), σε κατάλληλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (εφεξής «Τράπεζα Παρακαταθηκών»). Η Τράπεζα Παρακαταθηκών θα διαχειρίζεται το Ταμείο σύμφωνα με εντολή της Επιτροπής.
  2. Η Επιτροπή μπορεί να αντισταθμίζει, από την αρχική προχρηματοδότηση που θα καταβάλλει στην κοινοπραξία, τη συνεισφορά των συμμετεχόντων στο Ταμείο, και να την καταβάλλει εξ ονόματός τους στο Ταμείο.
  3. Οσάκις συμμετέχοντες οφείλουν ποσά στην Κοινότητα, η Επιτροπή μπορεί, με την επιφύλαξη των κυρώσεων που μπορούν να επιβληθούν σε ασυνεπή συμμετέχοντα σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, είτε:
    - α) να δίδει εντολή στην Τράπεζα Παρακαταθηκών να διαβιβάσει απευθείας το ποσό που οφείλει το Ταμείο στον συντονιστή της έμμεσης δράσης εφόσον είναι ακόμα εν εξελίξει και οι υπόλοιποι συμμετέχοντες συμφωνούν να υλοποιήσουν πανομοιότυπα τους στόχους της, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 4. Τα ποσά που μεταβιβάζονται από το Ταμείο θεωρούνται χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας, ή
    - β) να ανακτήσει ουσιαστικά το εν λόγω ποσό από το Ταμείο εάν η έμμεση δράση έχει σταματήσει ή έχει ήδη ολοκληρωθεί.Η Επιτροπή εκδίδει υπέρ του Ταμείου ένταλμα είσπραξης εις βάρος του συμμετέχοντος. Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει προς τούτο απόφαση είσπραξης σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.
  4. Τα ποσά που ανακτώνται από το Ταμείο κατά τη διάρκεια του έβδομου προγράμματος-πλαisiού συνιστούν έσοδα προοριζόμενα προς το ίδιο κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού.
Μόλις ολοκληρωθεί η εκτέλεση όλων των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού, όλα τα εκκρεμή ποσά του Ταμείου ανακτώνται από την Επιτροπή και εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Κοινότητας, υπό τους όρους των αποφάσεων σχετικά με το όγδοο πρόγραμμα-πλαisiό.
-